
TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU
BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANLIĞI
BURS, DESTEK VE YARIŞMA PROGRAMLARI
GENEL UYGULAMA ESASLARI

BİRİNCİ BÖLÜM

Genel Hükümler

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Bu Esasların amacı; 278 sayılı “Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Kurulması Hakkında Kanun” un 498 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile değiştirilen 2’nci maddesinin h) ve j) fıkralarında belirtilen görevlerini yerine getirmek amacıyla Kurumca düzenlenen ve Bilim İnsanı Destekleme Daire Başkanlığı (BİDEB) tarafından yürütülen programların başlatılıp yürütülmesine ilişkin genel esasları belirlemektir. Bu genel esaslar, BİDEB tarafından yürütülen tüm programları kapsar.

Yasal dayanak

MADDE 2- (1) Bu esaslar, 17.7.1963 tarihli ve 278 sayılı Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Kurulması Hakkındaki Kanun’un 498 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile yeniden düzenlenen 4’ncü maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3- (1) Bu Esasların uygulanmasında;

- a) Başkan: TÜBİTAK Başkanı’nı,
- b) BİDEB: Bilim İnsanı Destekleme Daire Başkanlığı’nı
- c) BİDEB Yürütme Komitesi: TÜBİTAK Başkanı tarafından atanan Grup Yürütme Komitesi Üyeleriyle aynı haklara sahip 5 akademisyen ve Bilim İnsanı Destekleme Daire Başkanından oluşan ve başkanı BİDEB Daire Başkanı olan Yürütme Komitesi’ni,
- ç) Bilim Kurulu: TÜBİTAK Bilim Kurulu’nu,
- d) Burs: Lisans ve/veya lisansüstü öğrenim gören ve özel kural ve ilkelere uyularak belirlenmiş öğrenciler ile en az lisans derecesine sahip araştırmacılara, yurt içinde ve/veya

---

yurt dışında yaşam ve/veya öğrenim giderlerini karşılamak amacıyla Bilim Kurulu'na belirlenen miktarda ve süreyle yapılan aylık ödemeyi,

e) Bursiyer: Yurt içinde ve/veya yurt dışında lisans veya lisansüstü öğrenim amacıyla Kurum'dan burs alan lisans veya lisansüstü öğrencisi ile doktora sonrası araştırma burslarından faydalanan araştırmacıyı,

f) Daire Başkanı: Bilim İnsanı Destekleme Daire Başkanı'nı,

g) Danışma Kurulu: Bilim İnsanı Destekleme Daire Başkanlığında oluşturulan Komite ve Kurullara yardımcı olmak üzere TÜBİTAK Başkanı tarafından atanan ve Araştırma Grubu Üyeleriyle aynı haklara sahip akademisyenlerden oluşan bilim insanları grubunu,

ğ) Danışman/İzleyici: BİDEB tarafından yürütülen burs/destek/etkinlik başvurularını değerlendirmek, izlemek ve görüş bildirmek veya komitelere yardımcı olmak üzere görevlendirilen alanında uzman kişileri; öğrencilerin proje danışmanlarını ve TÜBİTAK bursiyerlerinin akademik danışmanları ile üniversite kadrosu dışından görevlendirilen tez danışmanlarını,

h) Destek: 1) Lisans ve lisansüstü öğrencileri ile lisansüstü öğrenimlerini tamamlamış bilim insanı ve araştırmacıların yurt içinde ve/veya yurt dışında düzenlenen bilimsel etkinliklere katılımlarını sağlamak amacıyla Kurumca verilen maddi desteği,

2) Lisans ve lisansüstü öğrencileri ile en az lisans derecesine sahip bilim insanı ve araştırmacıların araştırma projesi giderlerini karşılamak üzere verilen maddi desteği,

3) Yurt içinde ve/veya yurt dışında bilimsel etkinlikler düzenlenip yürütülmesi amacıyla kişilere, gruplara veya meslek kuruluşlarına Kurumca verilen maddi desteği,

4) Üniversite ve araştırma kurumlarında araştırma altyapısını geliştirmek için araç-gereç ve malzeme alımlarında/kiralamalarında kullanılmak amacıyla Kurum tarafından verilen maddi desteği,

5) Lisans ve lisansüstü öğrenciler ile en az lisans derecesine sahip bilim insanı ve araştırmacılara bursiyerlikleri kapsamında yol, sağlık sigortası vb. giderler için verilen maddi desteği,

ı) Ek burs: Lisansüstü öğrenim gören ve özel kural ve ilkelere uyularak belirlenmiş öğrencilerden doktora devam edecek olanlara yurt içinde ve/veya yurt dışında yaşam giderlerini karşılamak amacıyla Bilim Kurulunca belirlenen miktarda ve süreyle yüksek lisans bursuna ek olarak yapılan aylık ödemeyi,

i) Ek destek: Bilim Kurulu tarafından belirlenen programlar kapsamında yurt içinde öğrenim gören doktora bursiyerlerine akademik yarıyıl sonunda verilen desteği,

j) Gelişme raporu: Proje sözleşmesinde belirtilen süreler sonunda TÜBİTAK tarafından belirlenmiş olan biçim ve usullere uygun olarak sunulan raporu,

---

k) Jüri: BİDEB tarafından yürütülen yarışma programlarında başvuruları değerlendiren, sınav, seçme ve değerlendirme işlemlerini BİDEB ile koordineli olarak yürütmek üzere görevlendirilen alanında yetkin kişileri,

l) Koordinatör/Bölge koordinatörü: Uluslararası, ulusal ve bölgesel olarak düzenlenen her türlü yarışma programlarının faaliyetlerini BİDEB ile koordineli olarak yürütmek üzere TÜBİTAK tarafından görevlendirilen bilim insanını,

m) Koordinatör Yardımcısı: Koordinatör veya Bölge Koordinatörlerine yardımcı olmak üzere TÜBİTAK tarafından görevlendirilen bilim insanını,

n) Kurum: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu'nu (TÜBİTAK),

o) Kurum hissesi: Projenin yürütülmesi ve sonuçlandırılması aşamasında kurumun imkânlarından faydalanılması karşılığı TÜBİTAK tarafından belirlenen usul ve esaslar doğrultusunda hesaplanarak proje bütçesine eklenen tutarı,

ö) Olimpiyat/Yarışma Komiteleri: BİDEB tarafından yürütülen ulusal ve uluslararası bilim olimpiyatları kapsamındaki akademik faaliyetler ile farklı eğitim ve gelişim düzeylerindeki öğrenciler/bilim insanları/araştırmacılar/girişimciler arasında yapılacak olan yarışmaların yürütülmesi faaliyetlerini BİDEB ile koordineli olarak yürütmek amacıyla TÜBİTAK Başkanı tarafından görevlendirilen araştırmacılar/bilim insanları/öğretmenler/girişimcilerden oluşan komiteleri,

p) Ödül: TÜBİTAK tarafından veya TÜBİTAK'la işbirliği içerisinde düzenlenen yarışma programları ile uluslararası bilim olimpiyatları ve proje yarışmalarında derece alanlara ve proje danışmanlarına Kurumca verilen para, madalya, başarı belgesi, kitap, plaket gibi ödül veya belgeleri,

r) Öncelikli alanlar: Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu (BTYK) tarafından belirlenen öncelikli alanlar ve bu alanların alt konuları

s) Özel hesap: Üniversitenin muhasebe birimi tarafından her bir proje ve/veya projeler için kamu bankalarında açılan hesabı,

ş) Panel: Burs ve destek başvurularının değerlendirilmesinde görev alan alanında uzman kişilerden oluşan bilim insanları grubunu,

t) Program: 278 sayılı Kanun'un 2 inci maddesinin (h) ve (j) bentlerinde belirtilen görevleri yerine getirmek amacıyla usulüne uygun olarak düzenlenip BİDEB tarafından yürütülen burs, destek ve/veya yarışma programlarını,

---

u) Program alanı: TÜBİTAK Kuruluş Kanunu'nun 2'nci maddesinin h) ve j) bentlerinde belirtilen görevleri yerine getirmek amacıyla BİDEB tarafından yürütülen birden çok programdan oluşan programlar grubunu,

ü) Program Yürütme Kural ve İlkeleri: BİDEB tarafından yürütülen programların her birinin yürütülüşüne ilişkin ve o programa özgü kural ve ilkeleri,

v) Proje: Bir veya birden çok kişi tarafından, belirli bir başlangıç ve bitiş süresinde, belirlenmiş hedefler doğrultusunda gerçekleştirilen faaliyetleri,

y) Proje teşvik ikramiyesi: Desteklenen projelerde, proje süresiyle sınırlı olmak kaydıyla, proje kapsamında ve projeye ilişkin hizmetlerde görev alan kamu kurum veya kuruluşlarının kadro veya pozisyonlarında bulunanlara, kadro veya pozisyonlarına bağlı olarak bir ayda ödenmekte olan tutarın % 75'ini geçmemek kaydıyla ve Bilim Kurulunca belirlenen esaslara göre proje sözleşmesinde belirlenerek ödenen tutarları,

z) Proje yöneticisi: Projenin bilimsel, teknik, idari, mali ve hukuki her türlü sorumluluğunu taşıyan ve projenin yönetiminden TÜBİTAK'a karşı sorumlu olan kişiyi,

aa) Yaz/kış okulları, kurslar ve takım seçme kampları: Ulusal ve Uluslararası Bilim Olimpiyatları'nda yer alacak öğrencileri belirlemek ve yetiştirmek amacıyla yaz tatili ile yarıyıl tatilinde veya gerekli görülen diğer zamanlarda BİDEB tarafından düzenlenen özel ders ve uygulama çalışmalarını,

bb) Sözleşme: TÜBİTAK tarafından destek kararının verilmesinden sonra bu Usul ve Esaslar uyarınca TÜBİTAK ile projenin yürütüleceği kurum/kuruluşlar arasında imzalanan ve projenin amacı, kapsamı, süresi, bütçesi, özel şartları ile tarafların sorumluluklarını belirleyen yazılı anlaşma ve eklerini,

cc) Teşvik bursu: Öncelikli alanlar ve sanayiye yönelik alanlarda yüksek lisans tez çalışması yapan öğrencilerle, bu alanlarda doktora yapan öğrenciler ve lisans eğitimini fen bilimlerinde tamamlayıp, sosyal ve beşeri bilimler alanlarında tezli yüksek lisans ve doktora öğrenimi yapan öğrencilere teşvik amacıyla, Bilim Kurulu'nca belirlenen miktarda ve süreyle yüksek lisans ve doktora bursiyerlerine yapılan aylık ödemeyi,

çç) Uluslararası öğrenci/araştırmacı: Lisans veya lisansüstü düzeyde eğitim gören yabancı uyruklu öğrenciler ile en az lisans derecesine sahip yabancı uyruklu araştırmacıyı veya bazı programlar için yurt dışındaki Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı araştırmacıyı,

dd) Yarışma: Farklı eğitim ve gelişim düzeylerindeki öğrenciler ile bilim insanları/araştırmacılar arasında bilgi, beceri, proje veya ürün bazında düzenlenen bilimsel ve teknolojik etkinlikleri,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Program Uygulama Esasları

Program başlatma ve yürürlükten kaldırma

MADDE 4- (1) Programlar, Bilim Kurulu kararı ile başlatılır, geçici olarak durdurulur ya da yürürlükten kaldırılır. Durdurulan veya kapatılan bir program kapsamında desteklenen veya desteklenmeye hak kazananların işlemleri desteğe hak kazanılan tarihteki program mevzuatına göre devam ettirilir ve sonlandırılır.

Programların yürütülmesi

MADDE 5- (1) Programlar, gerektiğinde alanlara, üniversitelere, kurum, kuruluşlara ve ülkelere göre dağılımlar gözetilerek ve bu Esaslar'da belirlenen hükümlere uygun olarak düzenlenen "Program Yürütme Kural ve İlkeleri"ne göre yürütülür.

(2) Program Yürütme Kural ve İlkeleri, Bilim Kurulu'nun programı başlatma kararında belirtilen temel amaç ve gerekçeler ile bu Esaslar'da yer alan hükümlere aykırı olmamak koşuluyla, BİDEB'in önerisi ve Başkan'ın onayı ile belirlenir. Program Yürütme Kural ve İlkeleri'nde yapılacak değişikliklerde de aynı işlem uygulanır.

(3) Program Yürütme Kural ve İlkeleri'nde, programın amacı, hedef kitlesi, başvuru koşulları, başvuruları değerlendirme ve seçme süreçleri ile programın yürütülmesine ilişkin diğer temel kural ve ilkeler belirtilir.

Programların başvuru koşulları ve başvuruların alınması

MADDE 6- (1) Programların başvuru koşulları ve yöntemi Program Yürütme Kural ve İlkeleri doğrultusunda Kurum'un web sitesinde yayımlanan program ilanlarında belirtilir. Başvurular ilanlarda belirtilen tarihler arasında alınır.

Programlara yapılan başvuruların değerlendirilmesi

MADDE 7- (1) Programlara yapılan başvuruların değerlendirilmesi, Program Yürütme Kural ve İlkeleri'nde belirlenen veya program ilanında belirtilen yöntemlere ve değerlendirme ölçütlerine göre gerçekleştirilir.

Destekleme kararı

MADDE 8- (1) Bilimsel Etkinlikleri Destekleme Programları, Eğitim Burs ve Destek Programları ve Araştırma Burs ve Destek Programlarında, destekleme kararı BİDEB Yürütme Komitesinin önerisi ve Başkanlık Olur'u ile kesinleşir. Bilim Olimpiyatları ve Yarışma Programlarında ise ödül verilecek öğrencilerin seçimi ile olimpiyat

---

takımlarının belirlenmesi ve diğer seçim/destekleme kararları BİDEB Başkanı ile koordineli olarak ilgili programların jüri veya komitelerince alınır.

(2) BİDEB Yürütme Komitesi destekleme kararını verirken, değerlendirme sonuçlarının yanında Kurum'un olanakları ile Kurum'un yasal görev ve sorumlulukları dikkate alınarak belirlenen ülke ihtiyaç ve/veya önceliklerini gözetebilir.

(3) Gerekli görüldüğü takdirde, BİDEB Yürütme Komitesi destekleme kararına ilişkin yetkisini bazı programlar için Daire Başkanı'na devredebilir.

Yükümlülükler

MADDE 9- (1) Programlardan yararlananlar, ilgili programın "Program Yürütme Kural ve İlkeleri"nde belirtilen program yükümlülüklerine uymak zorundadır. Bu yükümlülükler; mecburi hizmet yüklenme, çalışmaların seyri ve sonucu hakkında Kurum'a yazılı rapor verme, yayın ve çalışmalardan birer suret verme ve diğer kural ve ilkelere uymayı taahhüt etme, biçiminde uygulanır.

(2) Taahhüdünü ihlal edenler, ilgili programın kural ve ilkeleri ile Taahhütname ve/veya Kefaletname hükümleri doğrultusunda geri ödeme öngörülmüşse, Kurumca kendisine yapılan masrafları geri ödemekle yükümlü tutulur. Bu durumlarda, borcun taksitlendirilmesinin talep edilmesi halinde BİDEB Yürütme Komitesi, yasal faiz işletilerek borcu beş yıla kadar taksitlendirebilir.

(3) Mecburi hizmet ve/veya geri ödeme yükümlülüğü bulunan burs/destek programlarında bursiyerin/destek alan kişilerin programın yükümlülüklerini yerine getirememesi nedeni sağlık ve ölüm gibi sebeplere dayanıyorsa, bursiyerin/destek alan kişilerin mecburi hizmet ve/veya geri ödeme yükümlülüğü BİDEB Yürütme Komitesi kararı ile kaldırılabilir.

Destek miktarları ve ödemeler

MADDE 10- (1) Programlar kapsamında verilecek destek/burs türleri ile destek/burs miktarlarının üst limitleri Bilim Kurulu tarafından belirlenir. BİDEB Yürütme Komitesi destekleme kararında, Bilim Kurulu'nca belirlenen destek/burs türlerinden farklı olmamak ve destek/burs miktarları üst limitlerini aşmamak koşulu ile destek/burs tür ve miktarlarını belirleyebilir. Programların yürütülmesine ilişkin tüm harcamalar Başkanlık Olur'u ile gerçekleştirilir.

(2) Kurum tarafından sağlanan tüm burs, destek, ödül ve benzeri ödemeler BİDEB Yürütme Komitesinin kararıyla avans, peşin veya geriye dönük olarak değişik periyotlarda yapılabilir.

Diğer kurumlarla işbirliği

MADDE 11- (1) Bilim İnsanı Destekleme Daire Başkanlığı tarafından yürütülen programlar kapsamında, TÜBİTAK diğer ulusal/uluslararası kurum/kuruluşlarla işbirliği yapabilir.

Programların tanıtılması ve duyurulması

MADDE 12- (1) BİDEB tarafından yürütülen programların duyurulmasında, basın-yayın ve elektronik iletişim olanaklarından yararlanır. Gerekli görüldüğünde tanıtım için üniversiteler, Milli Eğitim Bakanlığı ve diğer kuruluşlarla işbirliği yapılabilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Program Alanları ve Yürütülen Programlar

Program alanları

MADDE 13- (1) BİDEB tarafından yürütülen burs, destek veya yarışma programları, aşağıdaki program alanlarına göre sınıflandırılır:

- a) Bilim Olimpiyatları ve Yarışma Programları,
- b) Bilimsel Etkinlikleri Destekleme Programları,
- c) Eğitim Burs ve Destek Programları,
- ç) Araştırma Burs ve Destek Programları.

Yürütülen programlar

MADDE 14- (1) BİDEB tarafından yürütülen burs, destek, bilim olimpiyatları ve yarışma programlarının amaçları ile varsa programların yürütülmesine ilişkin özel esaslar aşağıda belirtilmiştir.

Bilim olimpiyatları ve yarışma programları

MADDE 15- (1) Bilim Olimpiyatları ve Yarışma Programlarının amacı; farklı seviye ve alanlarda düzenlenecek yarışmalar vasıtasıyla eğitimin farklı kademelerindeki öğrencilerin ilgili yarışma alanlarındaki ilgi ve bilgi düzeyini artırmaktır. Bu amaçla resmi okulların olimpiyat ve yarışmalara daha çok katılımını sağlamak ve bu olimpiyat ve yarışmaların ülke sathına yayılmasını teşvik etmek için resmi okul öğrencilerine ayrı eğitimler düzenlenebilir. Bu amacı gerçekleştirmek için aşağıda belirtilen yarışmalar yürütülür.

- a) Ulusal ve Uluslararası Bilim Olimpiyatları: Programların amacı; ortaokul ve liselere devam etmekte olan başarılı öğrencileri, bilgisayar, biyoloji, fizik, kimya ve matematik dallarında çalışmalar yapmaya özendirme, çalışmalarını bu doğrultuda yönlendirmek ve özel

---

eđitim olanakları sađlayarak bu alanlarda ilgi ve bilgi dűzeylerini artırmaya katkıda bulunmaktır.

Bu amacı gerçekleştirmek için, okulların önereceği başarılı öğrenciler arasında Bilgisayar, Biyoloji, Fizik, Kimya ve Matematik dallarında iki aşamalı yarışma sınavları yapılır. Birinci aşama sınav sonuçlarına göre ilgili olimpiyat komiteleri tarafından başarılı bulunan  đrenciler, Yaz Okulu'na ve/veya ikinci aşama sınavlarına çağırılır. İkinci aşama sınavlarında ilgili olimpiyat komiteleri tarafından başarılı bulunan öğrenciler uluslararası olimpiyatlara hazırlık amacıyla dűzenlenen Kış okulları ile takım seçme kamp ve sınavlarına davet edilir. Uluslararası Bilim Olimpiyatları'nda Tűrkiye'yi temsil edecek öğrenciler (olimpiyat takımları), takım seçme sınavlarında başarı gösterenler arasından, BİDEB Başkanı ile koordineli olarak ilgili olimpiyat komiteleri tarafından belirlenir. Gerekli g rűldűđunde bu sınavların yapılmasında  niversiteler, Milli Eđitim Bakanlığı ve ÖSYM sınav merkezlerinden ücret karşılığı profesyonel destek alınır.

Ulusal ve Uluslararası Bilim Olimpiyatları'na iliřkin seçme ve yetiřtirme iřlemleri, Bařkanlık Olur'u ile her dalda oluřturulan Olimpiyat Komitelerince BİDEB ile koordineli olarak yűrűtűlűr. (2201 - Ulusal Ortaokul Bilim Olimpiyatı; 2202 - Ulusal Bilim Olimpiyatları; 2203 - Uluslararası Bilim Olimpiyatları).

b) Ortaokul ve Lise  ğrencileri Araştırma Projeleri Yarışması: Programın amacı; ortaokul ve liseye devam etmekte olan öğrencileri temel ve uygulamalı bilimler, sosyal bilimler ve beşeri bilimler alanlarında araştırma yapmaya teşvik etmek suretiyle araştırma/geliştirme bilgi ve becerilerini geliştirmelerine katkıda bulunmaktır.

Öđrenciler tarafından hazırlanan araştırma projeleri TűBİTAK tarafından görevlendirilen bölge koordinatörleri ve koordinatör yardımcıları aracılığıyla bölgesel olarak değerlendirilir. Deđerlendirme sonucunda başarılı bulunan belirli sayıda proje bölge sergisine davet edilir. Bölge sergisinde, yapılan jűri değerlendirmeleri sonrasında başarılı bulunan projelerin sahibi öğrenciler ve danışmanları  dűllendirilir. Final sergisine davet edilecek projeler, bölge koordinatörleri başkanlığında jűrilerle yapılan toplantıda belirlenir. Final sergisinde, yapılan jűri değerlendirmeleri sonrasında her bir alanda başarılı bulunan projelerin sahibi öğrenciler ve danışmanları  dűllendirilir.

TűBİTAK tarafından belirlenen uluslararası proje yarıřmalarına katılacak projeler, BİDEB tarafından oluřturulacak bir jűri tarafından final sergisinde belirlenir.

Bölge ve final sergisinde deđerlendirmeler BİDEB ile koordineli olarak yűrűtűlűr.

Ulusal ve/veya uluslararası kurum ya da kuruluşlarla işbirliği yapılarak Kurum tarafından yarışmalar dűzenlenebilir. (2204 – Ortaokul ve Lise  đrencileri Araştırma Projeleri Yarışması).

---

c) Sanayiye Yönelik Lisans Bitirme Tezleri Yarışması: Programın amacı; lisans düzeyinde üniversite sanayi işbirliğinin teşvik edilmesi ve bitirme tezlerinin sanayinin ihtiyaçları doğrultusunda belirlenmesinin özendirilmesidir. Bu amaçla, üniversitelerin Doğa Bilimleri, Mühendislik ve Teknoloji, Tıbbi Bilimler, Tarımsal Bilimler, Sosyal Bilimler ve Beşeri Bilimler alanlarında öğrenim görmekte olan lisans öğrencilerinin, üniversite sanayi işbirliğinde, sanayi sektörünün bir sorununu çözmeyi hedefleyen veya sanayide uygulama potansiyeli olan lisans bitirme tezleri için yarışma düzenlenir. (2241 - Sanayiye Yönelik Lisans Bitirme Tezleri Yarışması).

ç) Üniversite Öğrencileri Yazılım Projeleri Yarışması: Programın amacı; bilgi iletişim teknolojileri alanlarında, ülkemizin öncelikleri ile ekonomik ve teknolojik gelişmesine hizmet edecek nitelikteki insan kaynağının geliştirilmesini teşvik etmektir. Bu amaçla, üniversitelerin Doğa Bilimleri, Mühendislik ve Teknoloji, Tıbbi Bilimler, Tarımsal Bilimler, Sosyal Bilimler ve Beşeri Bilimler alanlarıyla ilgili dallarda öğrenim görmekte olan ön lisans ve lisans öğrencilerinin, yazılım alanında geliştirdikleri projeler için yarışma düzenlenir. (2242 - Üniversite Öğrencileri Yazılım Projeleri Yarışması).

d) Girişimcilik ve Yenilikçilik Yarışması: Programın amacı; girişimcilik ve yenilikçilik kültürünün geliştirilmesi ve yaygınlaştırılmasına katkı sağlamaktır. Bu amaçla, üniversitelerin Doğa Bilimleri, Mühendislik ve Teknoloji, Tıbbi Bilimler, Tarımsal Bilimler, Sosyal Bilimler ve Beşeri Bilimler alanlarıyla ilgili dallarında öğrenim görmekte olan ön lisans, lisans ve lisansüstü öğrencilere yönelik girişimcilik alanında geliştirdikleri fikirler için yarışma düzenlenir. (2238 - Girişimcilik ve Yenilikçilik Yarışması).

Bilimsel etkinlikleri destekleme programları

MADDE 16- (1) Bilimsel Etkinlikleri Destekleme Programlarının amacı; Doğa Bilimleri, Mühendislik ve Teknoloji, Tıbbi Bilimler, Tarımsal Bilimler, Sosyal Bilimler ve Beşeri Bilimler alanlarında yurt içinde düzenlenen ulusal, uluslararası katılımlı ve uluslararası bilimsel etkinlikler ile yurt dışındaki bilimsel etkinliklere katılım için destek sağlamaktır. Bu amacı gerçekleştirmek için aşağıda belirtilen programlar yürütülür.

a) Bilimsel Etkinlik Düzenleme ve Katılımı Desteklemeye Yönelik Programlar: Programların amacı; Doğa Bilimleri, Mühendislik ve Teknoloji, Tıbbi Bilimler, Tarımsal Bilimler, Sosyal Bilimler ve Beşeri Bilimler alanlarında yurt içinde düzenlenecek ulusal, uluslararası katılımlı ve uluslararası nitelikli kongre, kolokyum, sempozyum, çalıştay vb. etkinlikler için ve yurt içi/dışındaki bu tür etkinliklere katılım için kısmi destek sağlamaktır. (2223 - Yurt İçi Bilimsel Etkinlikleri Destekleme Programı, 2224- Bilimsel Etkinliklere Katılımı Destekleme Programı).

b) TÜBİTAK-Lindau Bilimsel Etkinliklere Katılma Desteği Programı: Programın amacı; TÜBİTAK ve Lindau Vakfı/Konseyi arasındaki mutabakat zaptı çerçevesinde, fizik, kimya, tıp, fizyoloji, ekonomi ve ilgili alanlarında Türkiye’de lisans velisansüstü eğitimlerine devam eden üstün başarılı öğrenciler ile ülkemizde yaptığı çalışmalarla bilime gelecekte ulusal ve uluslararası düzeyde önemli katkılarda bulunabilecek nitelikteki doktora derecesine sahip genç araştırmacıların, güncel bilimsel konuları ve geleceğe yönelik araştırma alanlarını

---

konu olarak Nobel ödüllü bilim insanları ile genç araştırmacıları ders, panel ve seminerler gibi çeşitli platformlarda buluşturmayı amaçlayan “Lindau Nobel Ödüllü Bilim İnsanları Toplantıları”na katılımları için destek sağlamaktır. (2231 - TÜBİTAK-Lindau Bilimsel Etkinliklere Katılma Desteği Programı).

c) Proje Eğitimi Etkinliklerini Destekleme Programı: Programın amacı; araştırmacılar ile yeterliliğini alan doktora öğrencilerine, ulusal ve uluslararası proje çağrılarına yönelik olarak proje hazırlama ve yazma süreci hakkında yurt içinde kurum/kişilerce düzenlenecek uygulamalı eğitim etkinlikleri için destek sağlamaktır. (2237 - Proje Eğitimi Etkinliklerini Destekleme Programı).

ç) Bilimsel Eğitim Etkinliklerini Destekleme Programı: Programın amacı; Doğa Bilimleri, Mühendislik ve Teknoloji, Tıbbi Bilimler, Tarımsal Bilimler, Sosyal Bilimler ve Beşeri Bilimler alanlarında öğrenci, öğretmen ve bilim insanı/araştırmacıların ilgili alanlarda bilimsel ve güncel bilgileri edinmesine katkı sağlamak amacıyla yurt içinde düzenlenecek olan teorik/uygulamalı yaz/kış okulları, kurs, seminer ve benzeri diğer bilimsel eğitim etkinliklerine destek sağlamaktır.

Bu program kapsamında ulusal ve/veya uluslararası kurum ya da kuruluşlarla işbirliği/protokol yapılarak, Kurum tarafından farklı konularda eğitimler düzenlenebilir. (2229 - Bilimsel Eğitim Etkinliklerini Destekleme Programı).

d) Bilimsel Yarışmaları Destekleme Programı: Programın amacı; Doğa Bilimleri, Mühendislik ve Teknoloji, Tıbbi Bilimler, Tarımsal Bilimler, Sosyal Bilimler ve Beşeri Bilimler alanlarında yurt içinde bölgesel, ulusal veya uluslararası bilimsel nitelikli yarışmaların düzenlenmesi veya uluslararası proje yarışmalarına katılım sağlanması için kısmi destek vermektir. (2243 - Bilimsel Yarışmaları Destekleme Programı).

Eğitim Burs ve Destek Programları

MADDE 17- (1) a) Yurt İçi Lisans Burs Programı: Programın amacı; başarılı lisans öğrencilerine Doğa Bilimleri, Mühendislik ve Teknoloji, Tıbbi Bilimler, Tarımsal Bilimler, Sosyal Bilimler ve Beşeri Bilimler alanlarında öğrenim ve çalışmalar yapmaya özendirme, çalışmalarını yönlendirmek, yaratıcı ve araştırmacı yönlerini ortaya çıkarıp gelişmelerini sağlamak, bilimsel düşünme ve araştırmacılığa yatkınlıklarını geliştirerek geleceğin bilim insanları olarak yetişmelerine katkı sağlamak için lisans eğitim bursu vermektir. Bu amaçla aşağıda belirtilen koşullardan birini sağlayan örgün öğretim öğrencilerine lisans eğitim bursu verilir.

1) Her yıl ÖSYM Başkanlığı’na yapılan sınavlarda o yıl Bilim Kurulunca belirlenen sayıda öğrenci arasına giren ve üniversitelerimizin Doğa Bilimleri, Sosyal Bilimler ve Beşeri Bilimler alanlarının Bilim Kurulunca belirlenmiş alt alanlarından birine yerleşip kayıt yaptıran öğrenciler,

2) Ortaöğrenimi sırasında ülkemiz adına Kurum’un katılmakta olduğu Uluslararası Bilim Olimpiyatları sonucuna göre sınavla veya sınavsız Ülkemizde bir üniversitede ilgili bölümlerden/programlardan birine yerleşen T. C. uyruklu öğrenciler ile Uluslararası Bilim Olimpiyatlarında ülkelerini temsil eden takımlarda yer alarak dereceye giren ve lisans

---

öğrenimi için ülkemizde alanları ile ilgili bölümlerden/programlardan birine kayıt yaptıran uluslararası öğrenciler,

3) Kurum tarafından her yıl düzenlenen Ortaokul ve Lise Öğrencileri Araştırma Projeleri Yarışması'nda başarılı bulunanlar arasından belirlenerek Uluslararası Proje Yarışmalarında Ülkemiz adına birincilik, ikincilik ya da üçüncülük kazanarak sınavla veya sınavsız üniversitelerimizin bu yarışma alanlarıyla ilgili bölümlerinden/programlarından birine kayıt yaptıran öğrenciler,

4) Kurum tarafından her yıl düzenlenmekte olan Ulusal Bilim Olimpiyatlarının ikinci aşama sınavlarına katılarak bu sınavlar sonunda derece alan ve ortaöğretimi bitirdikten sonra yapılan ilk sınavlarda üniversitelerimizin bu yarışma alanlarıyla ilgili bölümlerinden/programlarından birini kazanarak kayıt yaptıran öğrenciler,

5) Her yıl ÖSYM Başkanlığı'na yapılan sınavlarda Bilim Kurulunca belirlenen puan türünde ve Bilim Kurulunca belirlenen sayıda öğrenci arasına girerek üniversitelerimizde bir bölüme yerleşen öğrencilerden aynı zamanda Bilim Kurulunca belirlenmiş alanlarda çift anadal programlarına kayıt yaptıran öğrenciler,

6) Uluslararası Bilim Olimpiyatları veya Uluslararası Proje Yarışmaları veya Ulusal Bilim Olimpiyatları sonucuna göre sınavla veya sınavsız üniversitelerimizde ilgili bir bölüme yerleşen öğrencilerden aynı zamanda Bilim Kurulunca belirlenmiş alanlarda çift anadal programlarına kayıt yaptıran öğrenciler.

Burs süresi, bursiyerliğin başladığı tarihten itibaren üniversite lisans öğreniminin normal süresinin sonuna kadardır (Normal öğrenim süresi ilgili üniversite tarafından belirlenen ve ÖSYM kılavuzunda yer alan öğrenim süreleridir). Lisan hazırlık sınıfında da burs ödenir. Çift anadal programlarına kayıt yaptıran öğrencilere verilen bursun süresi kayıt yaptırdığı programın normal bitirme süresinden 1 (bir) yıl sonrasına kadardır.

Bursiyerlerin başarı durumu BİDEB tarafından izlenir. Bursun üniversite lisans öğrenimi boyunca devamı için, öğrencinin başarı durumunun programın yürütme kural ve ilkelerinde belirlenen başarı ölçütlerine uyması gerekir. TÜBİTAK Başkanlığı her yıl burs verilecek öğrenci sayısını belirlemeye yetkilidir. (2205 - Yurt İçi Lisans Burs Programı).

b) Yurt İçi Lisansüstü Burs Programı: Programın amacı; yurt içinde tezli yüksek lisans veya doktora öğrenimi gören başarılı öğrencileri destekleyerek; ülkemizin ihtiyaç duyduğu bilim insanlarının yetişmesine katkı sağlamaktır. Program kapsamında; Doğa Bilimleri, Mühendislik ve Teknoloji, Tıbbi Bilimler, Tarımsal Bilimler, Sosyal Bilimler ve Beşeri Bilimler alanlarından birinde lisansüstü eğitim yapmak isteyen Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı veya 5901 sayılı kanunda geçen Mavi Kart sahibi başarılı öğrencilere bir yüksek lisans/doktora programına kayıt yaptırmış olmaları şartıyla Program Yürütme Kural ve İlkeleri çerçevesinde burs verilir.

Öğrenime başlama tarihi esas olmak üzere, yüksek lisans öğrencilerine 2 (iki) yıla kadar, doktora öğrencilerine 4 (dört) yıla kadar, bütünlük doktora öğrencilerine ise 5 (beş) yıla kadar burs ödenebilir. Öncelikli alanlar ve sanayiye yönelik alanlarda doktora yapan öğrencilere 5 (beş) yıla, bu alanlarda bütünlük doktora yapanlara da 6 (altı) yıla kadar burs ödenebilir. Doktora öğrenimi gören öğrencilere ayrıca yılda iki kez ek destek verilir. Öncelikli

---

alanlar ve sanayiye yönelik alanlarda başarıyla tamamlanan doktora tezleri için tez danışmanlarına da Program Yürütme Kural ve İlkelerine göre Bilim Kurulu tarafından belirlenen doktora performans ödülü verilebilir.

Lisansüstü öğrenimi yapan bursiyerlere, başka bir yerden geliri olan ve olmayanlar için farklı tutarlarda (tam burs/kısmi burs) olmak üzere aylık burs ödenir. Ayrıca, Bilim Teknoloji Yüksek Kurulu (BTYK)'nın belirlediği öncelikli alanlar ve sanayiye yönelik alanlardaki tezler ile lisans öğrenimini fen bilimleri alanında yapanlardan lisansüstü öğrenimini sosyal ve beşeri bilimler alanında yapacak olan başarılı öğrencilere teşvik bursları verilebilir. Üniversitelerin, öncelikli alanlar ve sanayiye yönelik alanlarda doktora yapan öğrencileri için başvuru yapmaları halinde Üniversiteye araştırma giderlerinde kullanılmak üzere araştırma desteği verilebilir. Araştırma desteği, panel/danışman görüşleri alınarak BİDEB Yürütme Komitesi tarafından değerlendirilir ve Başkan onayı ile kesinleşir. Destek araştırmanın yapıldığı Üniversite adına açılacak özel hesaba aktarılır ve harcamalar Üniversite tarafından gerçekleştirilir. Destek kapsamında satın alınan taşınırlara ilişkin fatura ve diğer belgeler Üniversite adına düzenlenir ve taşınırlar Üniversite ayniyatına kaydedilir. Araştırma desteğinin kapsamı ve kullanım usulleri Program Yürütme Kural ve İlkelerinde belirlenir.

Bursiyer; programın yürütme kural ve ilkelerine uymak, kayıtlı olduğu yüksek lisans programını 3 (üç), doktora programını 6 (altı) ve bütünlük doktora programını 7 (yedi) yılda bitirmek ve bunu belgelendirmek zorundadır. Program kapsamında verilen burslar, başarıya verilen ödül niteliğindedir. Bu nedenle öğrenimini program yürütme kural ve ilkelerinde belirtilen yükümlülükleri yerine getirerek tamamlayan bursiyerlerin mecburi hizmet ve geri ödeme gibi yükümlülükleri yoktur.

TÜBİTAK Yurt İçi Lisans Burs Programı kapsamında desteklenen Türkiye Cumhuriyeti uyruklu veya 5901 sayılı kanunda geçen Mavi Kart sahibi bursiyerlerden, üniversite lisans öğrenimlerini normal süresinde başarıyla tamamlayıp hiç ara vermeden alanlarında lisansüstü öğrenimlerine devam edenler veya yüksek lisans bursiyerlerinden öğrenimini normal süresinde başarıyla tamamlayıp hiç ara vermeden alanlarında doktora öğrenimlerine devam edenler, Yurt İçi Lisansüstü Burs Programının o yıl ilan edilen doğrudan bursiyerlik koşullarını sağladıkları takdirde bursiyerlikleri lisansüstü burs programı kapsamında devam ettirilir.

Program kapsamında BİDEB Yürütme Komitesi kararı ile desteklenecek bursiyer sayıları alanlara göre farklı belirlenebilir. Programın yürütme kural ve ilkelerinde, alanlara ve bursiyerlerin öğrenim düzeylerine göre verilecek bursların koşulları ayrı olarak belirlenebilir.

Bursiyerlerin başarı durumu BİDEB tarafından izlenir. Bursun üniversite lisansüstü öğrenimi boyunca devamı için, öğrencinin başarı durumunun programın yürütme kural ve ilkelerinde belirlenen başarı ölçütlerine uyması gerekir. (2211 - Yurt İçi Lisansüstü Burs Programı)

c) Yurt Dışı Lisansüstü Burs Programı: Programın amacı; Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı üniversite mezunlarına eğitimlerini tamamladıktan sonra Türkiye'ye dönmeleri kaydıyla yurt dışında, lisansüstü eğitim almalarına destek sağlamaktır. Program kapsamında, Bilim Kurulu'nun belirlediği alanlar (Ek-1) ile Bilim Teknoloji Yüksek Kurulu (BTYK)

---

tarafından belirlenen öncelikli alanlardan birinde yurt dışında yüksek lisans/doktora yapmak isteyen Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı başarılı öğrencilere yurt dışındaki bir yüksek lisans/doktora programına kayıt yaptırmış olmaları şartıyla Program Yürütme Kural ve İlkeleri çerçevesinde burs verilir.

Burs süresi en çok 2 (iki) yıldır. Bursiyerlerin başarı durumu BİDEB tarafından izlenir. Bursun devamı için, öğrencinin başarı durumunun programın yürütme kural ve ilkelerinde belirlenen başarı ölçütlerine uyması gerekir.

Yurt dışı lisansüstü burs programı bursiyerleri, öğrenimlerini tamamladıktan sonra yurda dönmek ve mecburi hizmetlerini yurt içinde tamamlamak zorundadır. Yurt içi mecburi hizmet süresi, burs süresinin iki katıdır. Mecburi hizmet yükümlülüğünü tamamlamak üzere yurda dönen bursiyerler, dönüş tarihini izleyen 3 (üç) ay içerisinde TÜBİTAK'a bağlı Enstitülerde çalışmak üzere TÜBİTAK'a başvurmak ve TÜBİTAK tarafından kendilerine önerilen Enstitüde çalışarak mecburi hizmet yükümlülüğünü tamamlamak zorundadır. Yurda dönüş tarihini izleyen 3 ay içerisinde başvuru yapmasına rağmen TÜBİTAK tarafından iş önerisinde bulunulmaması durumunda bursiyer, yurt içi mecburi hizmetini kendisinin önerdiği ve BİDEB Yürütme Komitesinin uygun gördüğü, alanıyla ilgili herhangi bir işte çalışarak tamamlamak zorundadır. (2213 - Yurt Dışı Lisansüstü Burs Programı).

Araştırma burs ve destek programları

MADDE 18- (1) Araştırma Burs ve Destek Programlarının amacı; Doğa Bilimleri, Mühendislik ve Teknoloji, Tarımsal Bilimler, Tıbbi Bilimler, Sosyal Bilimler ve Beşeri Bilimler alanlarında lisans ve lisansüstü öğrenciler ile en az lisans derecesine sahip araştırmacı veya bilim insanlarına yurt içi ve yurt dışında bilimsel araştırma faaliyetlerinin başarılı bir şekilde yürütülebilmesi ve ülkemizin bilim ve teknoloji alanında uluslararası işbirliğinin geliştirilmesi için araştırma burs ve destekleri vermek ve öncelikli alanlarda doktora derecesine sahip insan kaynağının nicelik ve nitelik olarak artırılması için üniversitelere destek sağlamaktır. Bu amacı gerçekleştirmek için aşağıda belirtilen programlar yürütülür.

a) Üniversite Öğrencileri Araştırma Projeleri Destekleme Programı: Programın amacı; üniversitelerin Doğa Bilimleri, Mühendislik ve Teknoloji, Tıbbi Bilimler, Tarımsal Bilimler, Sosyal Bilimler ve Beşeri Bilimler alanlarında öğrenim görmekte olan lisans öğrencilerini, projeler yoluyla araştırma yapmaya teşvik etmek için kısmi hibe desteği vermektir. Program kapsamında, lisans düzeyinde hazırlanan araştırma projeleri için ve üniversite-sanayi işbirliğinin teşvik edilmesi amacıyla sanayinin bir sorununu çözmeyi hedefleyen ve/veya sanayide uygulama potansiyeli olan ürün/yöntem/süreç iyileştirme ve/veya geliştirmeye yönelik araştırma konusuna sahip lisans bitirme tezleri için kısmi hibe desteği verilir. Sanayiye yönelik lisans bitirme tezlerine danışmanlık yapan akademik ve sanayi/sektör danışmanlarına da program kapsamında destek verilebilir. (2209 - Üniversite Öğrencileri Araştırma Projeleri Destekleme Programı).

b) Yurt Dışı Araştırma Burs Programı: Programın amacı; Doğa Bilimleri, Mühendislik ve Teknoloji, Tarımsal Bilimler, Tıbbi Bilimler, Sosyal Bilimler ve Beşeri Bilimler alanlarında ülkemizde doktora programlarına kayıtlı Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı doktora

---

öğrencileri ile tıpta uzmanlık öğrencilerine, araştırma ihtiyaçlarını yurt dışında bir araştırma ortamında çözmelerini sağlamak için destek vermektir. Ayrıca, program kapsamında Türkiye’de bir doktora veya tıpta uzmanlık programına kayıtlı Türk öğrencilerin, öğrenim gördükleri üniversite ile ortak doktora protokolü bulunan yurt dışındaki üniversitelerde yapacakları doktora eğitimleri/araştırmaları için destek verilir.

Burs süresi en çok 12 aydır. Ancak, bursiyerlerin üniversiteleri ile ortak doktora protokolü bulunan yurt dışındaki üniversitelerde yapacakları doktora eğitimi/araştırmaları için burs süresi en çok 24 aydır. (2214/A - Yurt Dışı Doktora Sırası Araştırma Burs Programı, 2214/B - Yurt Dışı Müşterek Doktora Burs Programı).

c) Uluslararası Araştırmacılar İçin Araştırma Burs Programı: Programın amacı; ülkemizin bilim ve teknoloji alanında uluslararası işbirliğinin geliştirilmesi amacıyla, Doğa Bilimleri, Mühendislik ve Teknoloji, Tıbbi Bilimler, Tarımsal Bilimler, Sosyal Bilimler ve Beşeri Bilimler alanlarında doktorasını almış veya yurt dışında doktora programına kayıtlı yabancı ülke vatandaşı araştırmacıların araştırmalarının bir kısmını Türkiye’de gerçekleştirebilmeleri için destek vermektir. Burs süresi en çok 12 aydır. (2216 - Uluslararası Araştırmacılar İçin Araştırma Burs Programı).

ç) Yurt İçi Doktora Sonrası Araştırma Burs Programı: Programın amacı; Doğa Bilimleri, Mühendislik ve Teknoloji, Tarımsal Bilimler, Sosyal Bilimler ve Beşeri Bilimler alanlarında doktorasını ya da Tıbbi Bilimlerde doktora ya da uzmanlığını almış araştırmacıların Türkiye’deki üniversitelerde ya da diğer araştırma kurum/kuruluşlarında yapacakları doktora/uzmanlık sonrası araştırmaları için destek vermektir. Burs süresi en çok 24 aydır. (2218 - Yurt İçi Doktora Sonrası Araştırma Burs Programı).

d) Yurt Dışı Doktora Sonrası Araştırma Burs Programı: Programın amacı; Doğa Bilimleri, Mühendislik ve Teknoloji, Tarımsal Bilimler, Sosyal Bilimler ve Beşeri Bilimler alanlarında doktorasını ya da Tıbbi Bilimlerde doktora veya uzmanlığını almış Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı araştırmacılara, araştırmalarını yurt dışında yürütebilmeleri için destek sağlamaktır. Burs süresi, en çok 12 aydır. (2219 - Yurt Dışı Doktora Sonrası Araştırma Burs Programı).

e) Konuk veya Akademik İzinli (Sabbatical) Bilim İnsanı Destekleme Programı: Programın amacı; üniversiteler, kamu ya da özel sektör kurum/kuruluşlarında, Doğa Bilimleri, Mühendislik ve Teknoloji, Tıbbi Bilimler, Tarımsal Bilimler, Sosyal Bilimler ve Beşeri Bilimler alanlarında yürütülen her türlü bilimsel ve/veya teknolojik faaliyetlere katkıda bulunmaları için yurt dışındaki seçkin bilim insanları ve araştırmacıların ülkemize getirilebilmeleri için destek vermektir. Program kapsamında ayrıca, TÜBİTAK Başkanlığı tarafından bilgi ve deneyiminden faydalanılması, araştırmalara katılması, Kurum adına bilimsel etkinlikler düzenlemesi ve benzeri faaliyetlerde bulunması amacıyla yurt içi veya yurt dışından bilim insanlarının/araştırmacılarının getirilmesi için de destek sağlanabilir. Burs süresi, en çok 12 aydır. (2221 - Konuk veya Akademik İzinli (Sabbatical) Bilim İnsanı Destekleme Programı).

f) Yurda Dönüş Araştırma Burs Programı: Programın amacı; Doğa Bilimleri, Mühendislik ve Teknoloji, Tarımsal Bilimler, Tıbbi Bilimler, Sosyal ve Beşeri Bilimler

---

alanlarında lisans/yüksek lisans/doktorasını veya tıpta uzmanlığını almış yurt dışındaki Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı araştırmacıların Türkiye'ye dönmelerini teşvik etmek ve araştırmalarını yurt içinde sürdürebilmeleri için destek vermektir. Burs süresi, en çok 24 aydır. (2232 - Yurda Dönüş Araştırma Burs Programı).

g) Uluslararası Deneyimli Araştırmacı Dolaşımı Destek Programı: Programın amacı, Doğa Bilimleri, Mühendislik ve Teknoloji, Tıbbi Bilimler, Tarımsal Bilimler, Sosyal Bilimler ve Beşeri Bilimler alanlarında, ülkemizde kamu veya özel sektör kurum/kuruluşlarında ihtiyaç duyulan bilim insanı/araştırmacı açığının kapatılmasına katkıda bulunmak üzere yurt dışındaki kendi uzmanlık alanlarında seçkin bilim insanlarının/araştırmacıların Türkiye'ye gelmelerini desteklemektir. Bu program Avrupa Birliği Projeleri çerçevesinde TÜBİTAK ile Avrupa Komisyonu arasında imzalanan proje sözleşmesi hükümlerine uygun olarak düzenlenip yürütülür. Burs süresi, en çok 24 aydır. (2236 - Uluslararası Deneyimli Araştırmacı Dolaşımı Destek Programı).

ğ) Öncelikli Alanlarda Doktora Derecesine Sahip İnsan Kaynağı Yetiştirme Programı: Programın amacı; doktora derecesine sahip insan kaynağının nicelik ve nitelik olarak artırılması için Bilim Teknoloji Yüksek Kurulu (BTYK) tarafından belirlenen öncelikli alanlarda doktora derecesine sahip insan kaynağını yetiştirecek Üniversitelere destek sağlamaktır. İlanda belirtilen öncelikli alanlarda doktora öğrencisi yetiştirecek üniversiteler, belirlenen yıllar için hazırladıkları projeleri ile bu programa başvuru yapar. Başvurular BİDEB tarafından ön incelemeye tabi tutulur. Ön incelemeyi geçen başvurular panel/danışman görüş ve önerileri alınarak, BİDEB Yürütme Komitesi tarafından değerlendirilir. Desteklenecek başvurular Başkan onayı ile kesinleşir.

Desteklenmesi kabul edilen projelere ilişkin üniversite üst yönetimi ile TÜBİTAK arasında sözleşme imzalanır. Proje bütçelerinin oluşturulmasında, Bilim Kurulu tarafından belirlenen limit ve esaslara uyulur. Desteklenen projelerin bütçeleri, TÜBİTAK bütçesine gider kaydedilmek suretiyle, projeyi öneren üniversitelerin bütçesine gelir kaydedilmeksizin, açılacak proje özel hesaplarına aktarılır ve izlenir.

Program kapsamında üniversitelere, yetiştireceği öğrencileri için araştırma giderlerinde kullanılmak üzere araştırma desteği ve kurum hissesi, akademik danışmanlara proje teşvik ikramiyesi, sektör/sanayi danışmanlarına danışmanlık ücreti, doktora öğrencilerine 5 yıla kadar, bütünsel doktora öğrencilerine de 6 yıla kadar burs verilir. Tüm harcamalar Üniversite tarafından gerçekleştirilir. Destek kapsamında satın alınan taşınırlara ilişkin fatura ve diğer belgeler Üniversite adına düzenlenir ve taşınırlar Üniversite ayniyatına kaydedilir. Desteğin kapsamı ve kullanım usulleri Program Yürütme Kural ve İlkelerinde belirlenir.

Bursiyer; programın yürütme kural ve ilkelerine uymak, kayıtlı olduğu doktora programını öğrenim gördüğü yükseköğretim kurumunun lisansüstü eğitim ve öğretim yönetmeliği hükümlerine uygun olarak süresinde tamamlamak zorundadır.

Projenin, bu Esaslar ve ilgili TÜBİTAK mevzuatına uygun olarak, belirlenen amaç ve hedefler doğrultusunda yürütülüp yürütülmediği, sözleşmede belirtilen tarihlerde TÜBİTAK'a

---

sunulan proje yöneticisi tarafından hazırlanan gelişme raporları ile izlenir. Gerektiğinde, TÜBİTAK tarafından yerinde inceleme yapılabilir.

TÜBİTAK, gerekli gördüğünde projenin gelişimini bilimsel, teknik, idari ve mali açılardan incelemek ve değerlendirmek üzere, belirleyeceği kişileri proje izleyicisi/izleyicileri olarak görevlendirebilir.

Projelerin sonuçlandırılması, durdurulması, yürürlükten kaldırılması, iptal edilmesi ve benzeri yaptırımlara ilişkin hükümler Program Yürütme Kural ve İlkelerinde belirlenir. (2244-Öncelikli Alanlarda Doktora Dereceli İnsan Kaynağı Yetiştirme Programı)

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Danışma kurulu

MADDE 19- (1) Yürütülen Programların geliştirilmesi, izlenmesi ve değerlendirilmesi gibi konularda görüşlerinden faydalanmak üzere TÜBİTAK Başkanının onayı ile Danışma Kurulları oluşturulabilir.

Yürürlükten kaldırma

MADDE 20- (1) Bilim Kurulu'nun 18.11.2006 tarih ve 147 sayılı toplantısında kabul edilen "Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Bilim İnsanı Destekleme Daire Başkanlığı Burs, Destek ve Yarışma Programları Genel Uygulama Esasları" yürürlükten kaldırılmıştır. Yürürlükten kaldırılan Esaslar'a yapılan atıflar, bu Esaslara yapılmış sayılır.

Hüküm bulunmayan haller

MADDE 21- (1) Bu esaslarda hüküm bulunmayan hallerde, "TÜBİTAK Kaynaklarından Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdareleri İle Özel Bütçeli İdarelere Proje Karşılığı Aktarılacak Tutarların Harcanması ve TÜBİTAK Tarafından Yürütülen Dış Destekli Projelerin Harcamalarının Gerçekleştirilmesine İlişkin Esas ve Usuller" hükümleri uygulanır. Anılan mevzuatta da hüküm olmadığı hallerde diğer TÜBİTAK mevzuatı ile genel hükümlere uygun işlem yapılır.

Kapatılan programlar

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Kapatılan programlar için Bilim Kurulu'nun 18.11.2006 tarih ve 147 sayılı toplantısında kabul edilen "Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Bilim İnsanı Destekleme Daire Başkanlığı Burs, Destek ve Yarışma Programları Genel Uygulama Esasları" uygulanır.

Yürürlük

Madde 22- (1) Bu Esaslar, Bilim Kurulu'nda kabul edildiği tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 23- (1) Bu Esasları Kurum Başkanı yürütür.

EK 1- 2213 - Yurt Dışı Lisansüstü Burs Programı Alanları/Konuları

1	Akışkanlar Mekaniği
2	Akustik
3	Algılayıcılar
4	Astrodinamik/Yörünge mekaniği
5	Atıksu Yönetimi
6	Atmosfer Araştırmaları
7	Atmosfer Bilimleri
8	Bağımsız Karar Verme Sistemleri
9	Beslenme ve Fonksiyonel Gıdalar
10	Bilgi Güvenliği
11	Bilgi Tabanlı Sistemler
12	Bitki Biyoteknolojisi
13	Biyomalzemeler
14	Bulut Bilişim
15	Dalga Fiziği
16	DC & Kuantum Metroloji
17	Deprem Sismolojisi ve Risk Araştırmaları
18	Doğal Dil İşleme
19	Doğrudan Dijital Sentezleyiciler
20	E-Altyapılar
21	Elektriksel Ölçümler
22	Elektromanyetik Uyumluluk
23	Elektronik - Elektromanyetik Malzemeler
24	Elektronik-Mikroelektronik Güvenilirliği-Prognostik
25	Endüstriyel Mineral Teknolojileri
26	Enerjik Malzemeler
27	Enzimler ve Mikrobiyal Biyoteknoloji
28	E-Ticaret
29	Fonksiyonel Yeni Malzemeler
30	Fosil Yakıtlı Kaynaklar
31	Genişbant Teknolojileri
32	Gıda İşleme Teknolojileri
33	Gıda Mikrobiyolojisi ve Biyoteknoloji
34	Girişimcilik ve İnovasyon Yönetimi
35	Gömülü Sistemler
36	Görüntü Kalibrasyon, Uzaktan Algılama ve Uygulamaları ile Spektroskopi
37	Güç Elektronik
38	Güç ve Depolama Teknolojileri
39	Güvenlik ve Güvenilirlik Mühendisliği
40	Haberleşme ve Uydu Mühendisliği
41	Hassas Cihazlar Mühendisliği
42	Hava Araçları Dinamiği
43	Hava Kalitesi Yönetimi
44	Hayvan Biyoteknolojisi
45	Isı Transferi
46	İşletim Sistemleri ve Uygulamaları

47	İtki Sistemleri
48	Jeofizik Yöntemler
49	Jeofiziksel Prosesler
50	Jeolojik ve Jeokimyasal Prosesler
51	Kaplama Teknolojileri
52	Katı ve Zararlı Atık Yönetimi
53	Kimyasal Metroloji
54	Lazer Teknolojileri
55	Lojistik Sistemleri, Ulaştırma Sistemleri, Tedarik Zinciri Yönetimi
56	Malzeme Bilimi ve Mühendisliği
57	Malzeme Teknolojileri
58	Medikal Biyoteknoloji
59	Medikal Jeoloji
60	Mekanik Tasarım
61	Mekatronik
62	Mikro/Nano/Opto-Elektronik Teknolojileri (MEMS, NEMS, MOEMS) ve Yarı İletken Teknolojileri
63	Mobil İletişim Teknolojileri
64	Modelleme ve Simülasyon Teknolojileri
65	Nano Boyutlu Ölçüm teknikleri
66	Nanometroloji
67	Nanoteknoloji
68	Nükleer Enerji
69	Optik
70	Polimer ve Organik Teknolojileri
71	Proses ve İnorganik Teknolojileri
72	Protein ve Karbonhidrat İçerikli Gıda Teknolojileri
73	Radyo Astronomi (Radyo Teleskop Sistemleri)
74	Sensörler
75	Seyrüsefer Sistemleri
76	Sinyal İşleme, Görüntü ve Video İşleme
77	Sistem Mühendisliği
78	Su ve Atıksu Arıtma Teknolojileri
79	Tibbi Jeoloji
80	Titreşim
81	Uydu / Uzay Aracı Yönelim Belirleme ve Kontrol Sistemleri
82	Uydu Elektro-Optik, Kameralar, SAR
83	Uydu Görüntü İşleme
84	Uydu Güç Sistemleri
85	Uydu Haberleşme Sistemleri
86	Uydu Mekanik ve Isıl Analiz Tasarım ve Test
87	Uydu Montaj, Entegrasyon ve Test Sistemleri
88	Uydu Telemetri, Ölçme ve İzleme Teknikleri
89	Uydu Yer İstasyon Sistemleri
90	Uydu Yörünge Mekaniği, Elektromekanik ve Astrodinamik, Kol Uçuşu
91	Uzay Aracı / Uydu Fırlatma Sistemleri
92	Uzay Aracı Sistem Tasarımı
93	Uzay Hukuku, Politikaları ve Standartları
94	Uzay Malzemeleri

95	Uzay Sahası, Uzay Radyasyonu ve Güvenlik Koşulları
96	Uzay Sistemlerine Yönelik Sistem Mühendisliği
97	Uzay Tabanlı Jeofizik ve Jeodezik Yöntemler (Yer Sistem Bilimleri)
98	Üretim Teknolojileri
99	Veri Altyapıları
100	Veri Analizi ve Görselleştirme
101	Veri Madenciliği ve Veri Depolama
102	Veri Mühendisliği
103	Web 2.0 Teknolojileri
104	Yakın Uzay Fiziği (Uzay Havası, Güneş-Yerküre Fiziği, Plazma Fiziği)
105	Yazılım Doğrulama ve Geçerleme
106	Yazılım Geliştirme Metodolojileri
107	Yazılım Gereksinim Mühendisliği
108	Yazılım Kalitesi
109	Yazılım Proje Yönetimi
110	Yazılım Tasarımı
111	Yenilenebilir Enerji Kaynakları
112	Yörüngede Veri İşleme Sistemleri
113	Yörüngedeki Cisimlerin İzlenmesi

Kabul edildiği Bilim Kurulu Kararı	Yürürlüğe Giriş Tarihi
Bilim Kurulu'nun 01/02/2014 tarih ve 227 sayılı toplantısı için tıklayınız.	01/02/2014

Değişiklik Yapılan Bilim Kurulu Kararı	Yürürlüğe Giriş Tarihi
Bilim Kurulu'nun 05/07/2014 tarih ve 232 sayılı toplantısı için tıklayınız.	05/07/2014
Bilim Kurulu'nun 05/09/2015 tarih ve 245 sayılı toplantısı için tıklayınız.	05/09/2015
Bilim Kurulu'nun 17/ 10/2015 tarih ve 246 sayılı toplantısı için tıklayınız.	31/12/2015
Bilim Kurulu'nun 06/02/2016 tarih ve 251 sayılı toplantısı için tıklayınız.	06/02/2016
Bilim Kurulu'nun 09/04/2016 tarih ve 253 sayılı toplantısı için tıklayınız.	09/04/2016
Bilim Kurulu'nun 30/07/2016 tarih ve 256 sayılı toplantısı için tıklayınız.	30/07/2016